

Извршена је анализа рукописа превода уџбеника Биологија 5, уџбеник за пети разред основне школе, на мађарском језику и писму, аутора Дејана Бошковића, издавача - БИГЗ школство д.о.о. Београд.

Констатује се да је горе наведени уџбеник превод *Биологија 5, уџбеник за пети разред основне школе*, истог аутора, издатог на српском језику и ћириличком писму, издавача БИГЗ школство д.о.о. Београд, којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрио за издавање и употребу Решењем број: 650-02-00132/2018-07 од 27.04.2018. године.

Уџбеник је подељен садржински на пет делова: Порекло и разноврсност живог света (*Az élővilág eredete és változatossága*), Јединство грађе и функције као основа живота (*A felépítés és a működés egysége, mint az élet alapja*), Наслеђивање и еволуција (*Az öröklődés és evolúció*), Живот у екосистему (*Élet az ökoszisztémában*), и Човек и здравље (*Az ember és az egészség*). На крају уџбеника налази се Појмовник (*Fogalomtár*) и Решења тестова (*A tesztek megoldásai*).

Анализиран је стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 – наставно средство поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири).

- На 2. страни, следећа реченица није преведена на мађарски језик: “Министарство просвете, науке и технолошког развоја одобрио је издавање и употребу овог уџбеника решењем број: 650-02-00132/2018-07 од 27.04.2018. године.
- На 12. страни, на крају описа 2. задатка, као и на крају прве реченице код описа 3. задатка требало би ставити знак узвика.
- На 23. страни, испод наслова “*Gyakorlati munka*”, последња реч исправно написати „*osztálytársaidéval*”.
- На 30. страни, испод наслова “*A sejtek vizsgálata nagyítóval*” на крају сваке реченице првог пасуса требало би писати знак узвика.
- На 30. страни, код описа 2. задатка на крају прве реченице потребно је писати знак узвика.
- На 34. страни, испод наслова “*Lecketérkép*” уместо речи “*szén-doioxid*” потребно је писати “*szén-dioxid*”.
- На 36. страни, реч “*krillrákocskákat*” треба написати одвојено на следећи начин: “*krill rákocskákat*”.
- На 37. страни, у другој реченици трећег пасуса испред речи “*öklendezik*” не треба писати слово “*a*”.
- На 39. страни, уместо реченице “*Ha az óvatlan rovar rászáll, meg fogja érinteni a tapintásra érzékeny szőröcskéket. A levél gyorsan összecuszkodik és elkapja az állatot.*”

trebalo bi pisati "Ha az óvatlan rovar rászáll, megérinti a tapintásra érzékeny szőröcskéket, minek következtében a levél gyorsan összecsukódik és elkapja az állatot."

- На 39. страни, у 6. реченици другог пасуса уместо речи "kancsóké" требало би писати "kancsóka".
- На 40. страни, испод наслова "A növény levelének vizsgálata" на крају сваке реченице првог пасуса требало би писати знак узвика.
- На 40. страни, код описа 2. задатка на крају прве и друге реченице потребно је писати знак узвика.
- На 43. страни, у другој реченици претпоследњег пасуса, после речи "anyagok" потребно је писати "égése".
- На 46. страни, на почетку 5. реченице испред речи "abban" непотребно је писати везник "Az".
- На 47. страни, испод наслова "A növény légzésének megfigyelése" на крају сваке реченице првог пасуса требало би писати знак узвика.
- На 47. страни, код описа 2. задатка на крају прве и друге реченице потребно је писати знак узвика.
- На 53. страни, на крају 1, 3 и 4 реченице потребно је писати знак узвика.
- На 57. страни, на крају друге реченице другог пасуса довољно је једна тачка.
- На 60. страни, испод наслова "A mozgás megfigyelése" на крају сваке реченице првог пасуса требало би писати знак узвика.
- На 60. страни, код описа 2. задатка на крају прве и друге реченице потребно је писати знак узвика.
- На 61. страни, код 5. задатка код описа I) и II) на крају сваке, а код описа III) на крају прве и последње реченице потребно је ставити знак узвика.
- На 63. страни и у садржају на крају наслова "Érzékszerveink segítségével fedezzük fel a világot" требало би писати знак узвика.
- На 67. страни, на крају прве реченице требало би писати знак узвика.
- На 68. страни, испод наслова "Az élesztőgomba megfigyelése különböző feltételek között" на крају сваке реченице првог пасуса требало би писати знак узвика.
- На 68. страни, код описа 2. задатка на крају прве и друге реченице потребно је писати знак узвика.
- На 68. страни, код описа 3. задатка на крају прве реченице потребно је писати знак узвика.
- На 68. страни, у другој реченици 3. задатка уместо "kalács sütéséhez" требало би писати "kalácssütéshez".
- На 68. страни, код описа 5. задатка на крају 4,5,6,7 и 8. реченице потребно је писати знак узвика.

- На 70. страни, реч “örökítő anyag” исправно написати “örökítőanyag”.
- На 74. страни, у тексту испод претпоследње слике реч “pollennal” исправно написати “pollenel”.
- На 75. страни, уместо следеће реченице „Elsődleges szerepük a növény életben tartása és vegetatív szerveknek nevezzük őket.” требало би писати „Ezeknek a szerveknek az elsődleges szerepe a növény életben tartása és vegetatív szerveknek nevezzük őket.”
- На 78. страни, испод наслова “A növények vegetatív szaporodása leveleik segítségével” на крају сваке реченице првог пасуса требало би писати знак узвика.
- На 78. страни, код описа 2. задатка на крају прве и друге реченице потребно је писати знак узвика.
- На 78. страни, код описа 5. задатка на крају пете реченице потребно је писати знак узвика.
- На 83. страни, у другој реченици после речи “testrészeket” непотребно је писати речи “és”.
- На 87. страни, испод наслова “Gyakorlati munka” на крају 2, 3, 4, 5 и 6. реченице потребно је писати знак узвика.
- На 94. страни, испод наслова “A bab csírázásának megfigyelése” на крају сваке реченице првог пасуса требало би писати знак узвика.
- На 94. страни, код описа 2. задатка на крају прве и друге реченице потребно је писати знак узвика.
- На 94. страни, код описа 6. задатка на крају друге реченице потребно је писати знак узвика.
- На 102. страни, у трећој реченици после речи “növényeknek” требало би писати “is”.
- На 102. страни, у трећој реченици реч “víz veszteség” исправно написати “vízveszteség”.
- На 105. страни, у другој реченици испред речи “főként” непотребно је писати речи “amely”.
- На 106. страни, у првој реченици последњег пасуса испред речи „számára” непотребно је писати реч „amely”.
- На 111. страни, у другој реченици уместо “Téves az elképzelés...” требало би писати “Téves az az elképzelés...”.
- На 111. страни код 3. задатка испред речи „szerepét” неопходно је писати везник “a”.
- На 111. страни, испод наслова “Gyakorlati munka” на крају 1, 2, и 3. реченице потребно је писати знак узвика.
- На 118. страни, у мапи лекције израз “са дубином опада температура” није преведен на мађарски језик.
- На 118. страни, испод наслова “Gyakorlati munka” на крају треће реченице потребно је писати знак узвика.

- На 125. страни, у мапи лекције уместо “megeszi az utat” требало би писати „ ”eszi” az utat maga előtt, vagyis földet nyel le”.
- На 126. страни, испод наслова “Gyakorlati munka” на крају 4,5,6,7,8,9 и 10. реченице потребно је писати знак узвика.
- На 127. страни, испод наслова “Alkalmazkodás a környezet feltételeihez” на крају сваке реченице првог пасуса требало би писати знак узвика.
- На 127. страни, код описа 2. задатка на крају 1,2 и 4. реченице потребно је писати знак узвика.
- На 127. страни, код описа 3. и 6. задатка на крају сваке реченице потребно је писати знак узвика.
- На 128. страни, испред речи “informatika” потребно је писати везник “az”.
- На 136. страни, у мапи лекције уместо “utasításokat adnak anyagok elkészítéséhez” треба писати “utasításokat adnak az anyagok elkészítéséhez”.
- На 137. страни, на крају 2, 5 и 6 реченице требало би писати узвичник а на крају треће реченице потребно је писати упитник.
- На 146. страни, испод наслова “A környezeti feltételek hatása a környezetre” на крају сваке реченице првог пасуса требало би писати знак узвика.
- На 146. страни, код описа 2. задатка на крају прве и друге реченице потребно је писати знак узвика.
- На 147. страни на крају прве реченице потребно је писати знак узвика.
- На 147. страни код описа 2. задатка на крају друге реченице потребно је писати знак узвика.
- На 147. страни код описа 4. задатка на крају прве и друге реченице потребно је писати знак узвика.
- На 147. страни код описа 4. задатка после речи “tanároktól” потребно је писати речи „ /tanárnőktől”.
- На 151. страни на крају сваке реченице другог пасуса потребно је писати знак узвика.
- На 159. страни, на крају 1,2,3,4,5. и 7. реченице потребно је писати знак узвика.
- На 166. страни, на крају прве реченице потребно је писати знак узвика.
- На 166. страни, на крају описа 3. задатка потребно је писати упитник.
- На 166. страни, на крају прве и последње реченице код описа 4. задатка потребно је писати знак узвика.
- На 167. страни, на крају сваке реченице код описа 5. задатка потребно је писати знак узвика.
- На 167. страни, на крају друге реченице код описа 6. задатка потребно је писати знак узвика.

- На 167. страни, на крају 1,3,5 и 6. реченице код описа 7. задатка потребно је писати знак узвика.
- На 183. страни, на крају прве реченице код описа 1. задатка потребно је писати знак узвика.
- На 183. страни, на крају четврте реченице код описа 2. задатка потребно је писати знак узвика.
- На 183. страни, на крају реченице код описа 3. задатка потребно је писати знак узвика.
- На 183. страни, на крају 1, 2 и последње реченице код описа 4. задатка потребно је писати знак узвика.
- На 183. страни, на крају реченице код описа 5. задатка потребно је писати знак узвика.
- На 209. страни, испод наслова “Gyakorlati munka” на крају прве и последње реченице потребно је писати знак узвика.
- На 211. страни, у четвртој реченици другог пасуса после речи “személyekre” потребно је писати “is”.
- На 220. страни, испод наслова “Gyakorlati munka” на крају 1,2,3 и 4. реченице потребно је писати знак узвика.
- На 220. страни, испод наслова “Gyakorlati munka” у другој реченици после речи “tanároddal” потребно је писати речи „ /tanárnóddel”.
- На 222. страни, на крају последње реченице код описа 7. задатка потребно је писати знак узвика.
- На 223. страни, на крају последње реченице код описа 10. задатка потребно је писати знак узвика.

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4 (четири). Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.